T.C. SEYHAN KAYMAKAMLIĞI

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ÇALIŞTAYI

Bu yayın
Seyhan Kaymakamlığı Proje ve Koordinasyon Bürosu
tarafından hazırlanmıştır.
Tüm yayın hakları Seyhan Kaymakamlığına aittir.

15 Ağustos 2023

Sahibi

Seyhan Kaymakamlığı Adına Proje ve Koordinasyon Bürosu

Çalıştay Düzenleme Kurulu
Evin BURSAL
Burcu BAYDAR
Meltem GENÇ
Elif Akkuş İNAL
Sultan BOSTANCI KARAKOÇ
Kemal BALICA
Mahmut Oltan ŞANLI

Resimleyen
Esra BAYDAR

Tasarım
Serkan ÖZTÜRK

T.C. SEYHAN KAYMAKAMLIĞI

İÇİNDEKİLER

KAYMAKAM SUNUŞU 3

GENEL ÇERÇEVE 6

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE KOORDİNASYON PLANI 8

KADINA YÖNELİK ŞİDDET İLE MÜCADELE ÇALIŞTAYI

MASA 1 ve 2 :

Kadına Yönelik Şiddetin Nedenleri ve Çeşitleri 10

Kolaylaştırıcılar 10

Katılımcılar 10

Konu ve İçerik 11

Sonuç ve Öneriler 14

MASA 3:

Medya'da Şiddetin Sunumu ve Etkileri 16

Kolaylaştırıcı 16

Katılımcılar 16

Konu ve İçerik 17

Sonuç ve Öneriler 19

MASA 4:

Erken Yaşta Zorla Evlilik 20

Kolaylaştırıcı 20

Katılımcılar 20

Konu ve İçerik 21

Sonuç ve Öneriler 23

MASA 5:

Şiddette Başvurulacak Kurum ve Kuruluşlar 24

Kolaylaştırıcı 24

Katılımcılar 24

Konu ve İçerik 25

Sonuç ve Öneriler 35

MASA 6:

Kadın Yöneticilerin İş Sahasındaki Zorlanmaları ve Nedenlerin Araştırılması 37

Kolaylaştırıcı 37

Katılımcılar 37

Konu ve İçerik 38

Sonuç ve Öneriler 40

ÇALIŞTAY FOTOĞRAFLARI 41

SUNUŞ

Kadına yönelik şiddet; eğitim seviyesinden, gelir düzeyinden ya da kültürel farklılıklardan bağımsız bir biçimde tüm kadın ve erkeklerin, özü itibariyle toplumun tüm fertlerinin ortak sorunudur. Dolayısıyla çözümü noktasında ortak aklı ve işbirliğini gerekli kılmaktadır. Mutlu ve güvenli bir yaşam ortamı oluşturabilmek, sağlıklı bir nesil yetiştirebilmek ve daha eşit bir toplumsal düzen için 'Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele' önem taşımaktadır.

Şiddetin tüm türlerine karşı olmak, özellikle de kadınlara yöneltilmiş şiddetle mücadele etmek hem insani hem de onların evlatları olarak hepimizin görevidir. Kaymakamlığımıza bağlı tüm kurumlar bunun farkında olarak tedbirler geliştirmektedirler. Bu minvalde birçok yasal düzenleme, proje, faaliyet, bilinçlendirme çalışmaları yürütülmekte, şiddet durumlarında kişilerin yapması gerekenler ve sonraki süreçlerle ilgili aktif bilgi aktarımları yaygın olarak sürdürülmektedir, sürdürülecektir.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı" ve 01/01/2020 tarihli, İçişleri Bakanlığının "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele" konulu genelgesi kapsamında yürütülecek olan faaliyetlerin ana çerçevesini oluşturmaktadır ve öncelikle ilçemiz akabinde ilimiz ve ülkemiz için önem taşımaktadır. Bu kapsamdaki faaliyetler şiddetle mücadeleyi güçlendirmektedir, unutulmamalıdır ki şiddet, bir insan hakkı ihlalidir, elinizde ki çalıştay özeti, gerçekleştirilmesi planlanan diğer çalışmalara kaynak oluşturmayı, şiddeti azaltmayı hedefleyen faaliyetleri çoğaltarak, uygulanabilir alt adımlara bölmeyi amaçlamaktadır.

Güvenli ve şiddetsiz bir yaşam alanı, toplumu oluşturan birey ve grupların bütünleşmesine bağlıdır ve bilinmektedir ki tüm gruplar farklılıkları tolere etme kapasitesine de sahiptirler. Bu kapasitenin niteliği, toplumların kendilerini gerçekleştirme, ilerleme ve gelişmesi ile doğrudan paralellik göstermektedir. Kadın-erkek, güçlü-zayıf, siyah-beyaz ne şekilde olursa olsun farklılıkların zenginleştiren yanları fark edilmeli ve toplumsal ilerlemeye katısı üzerinde durulmalıdır. Bu bakış açısını benimsemiş toplumlar şüphesiz daha eşit, daha adil ve doğru iletişim kanallarıyla kendilerini gerçekleştirmeye daha yakındırlar. Kadın sorunlarının araştırılması ve yaşam kalitesinin arttırılmasına yönelik hedefler oluşturulması, bütünleşmeyi arttıracağı gibi, gelişmenin hızlanmasına neden olarak daha yaşanılır ve daha güçlü bir Türkiye için önemlidir.

Toplumların birey üzerindeki baskı yaratabilen etkisi, şiddetin temel bir hak ihlali olduğu düşüncesi ile özdeşleşmeli, toplumu var eden tüm gruplarda bu etki hissettirilmelidir. Şiddet spesifik değil genel bir sorundur, bu nedenle çözümü ortak akıl ve ortak hareketlerle olmalıdır. Tüm vatandaşlarımızın çözüm odaklı iletişim kanallarını kullanıp, yeni nesile de bunu aktarması şiddet zincirini kıracak en kritik davranışlar arasında yer almaktadır.

Kaymakamlığımız bünyesine hazırlığını yapmış olduğumuz Seyhan Eylem Planı'nın stratejik hedeflerinden birisi olan ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele çalışmaları kapsamında yer alan “Ailenin ve Kadının Güçlendirilmesi” hedefinin amacına ulaşması için halihazırda bir çok faaliyet yürütülmektedir. Günümüz Türkiye' si aynı şeyleri yapan insanlar arasındaki benzerliklerle değil birbirine ihtiyacı olduğunun farkında olan, farklılıkları avantaja çevirebilen, bütünleşmiş (kadın-erkek ayırmadan) bir anlayışla güçlenecektir. Bu farklılaşma toplumsal dayanışma için temel gereklilik ve kadınların daha güçlü varolabilmeleri için önemli bir kabuldur. Bu minvalde gösterilen çabaların açık ve gizli tüm kahramanlarına, katılımcılarına özellikle bu çalışmaya katkı sunmuş olan bilim uzmanlarımıza ve okul müdürlerimize ve Seyhan İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Mustafa YAVUZ
Seyhan Kaymakamı

Kadına yönelik şiddet, farklı toplumlarda, farklı kültürlerde yaşayan gelir ve eğitim düzeyi ne olursa olsun kadınların ortak sorunu olup yalnızca özel alanda değil, toplumsal ve kamusal alanda da yaşanmaktadır. Bu sorunun büyüklüğünün ve yaygınlığının farkında olarak gerek ülkemizde gerekse dünyada; kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, meslek örgütleri, özel sektör ve medya gibi toplumun tüm kesimlerinin dâhil olduğu ortak ve kararlı bir mücadele yürütülmektedir. Bu bağlamda; yasal düzenlemeler yapılmakta, duyarlılık ve bilinç artırmaya yönelik kampanya-proje-eğitimler gerçekleştirilmekte, şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan kadınların başvurabilecekleri uygun mekanizmalar oluşturulmakta ve rehabilite edilmelerini sağlamak gibi destekleyici hizmetler sunulmaktadır. Kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırmaya yönelik yürütülen tüm bu çalışmalarda büyük ilerleme yaşanmış, mücadelenin tüm boyutlarında önemli gelişmeler gerçekleşmiştir. Özellikle, 20 Mart 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, getirdiği yeniliklerle, bu alandaki yasal altyapının güçlendirilmesini sağlamış, şiddetle mücadeleyi bir üst seviyeye taşımıştır. Kanun ile kadın ve aile bireylerine yönelik şiddete geniş bir perspektifle bakılması mümkün olmuş, mücadelenin gerek önleme, gerek koruma, gerekse cezalandırma ve tazmin boyutlarına hizmet edecek geniş kapsamlı düzenlemeler getirilmiştir. 21. Yüzyılın en güçlü kavramlarını tartışıyor olsaydık; değişim, dijitalleşme ve bilgi kavramları kuşkusuz başköşeye otururdu. Çağın ihtiyaçlarını yakalamak, değişen ve hızla dönüşen toplum yapısının dinamiklerini doğru analiz edebilmek ve bunlara uygun yol haritaları oluşturabilmek ancak ve ancak "yaşayan ve dönüşen" zihinlerle ve bu dinamizmi Hız, yeni dünyanın temel kabulleri arasına girerken, süreklilik ve istikrar ise bir o kadar güvende hissettirir. Bu nedenle ulaşmayı hedeflediğimiz amaçlara giderken, yeni çağın dijital yapısının gereksinimlerini göz önünde bulundurmak önemlidir.

Seyhan ilçesi Adana'nın merkez ilçelerinden biri olup, kent nüfusunun büyük bir kısmına ev sahipliği yapmaktadır. İlçe, kuzeyi ve güneyi ile Adana genelini yansıtan bir profil sergilemektedir. Günümüzde insanlar, gerek yer değiştirmek suretiyle gerekse çağın teknolojik araçlarıyla, dünyanın başka bir yerine gidebilmekte veya oranın bilgisine sahip olabilmektedirler. Seyhan'ın kozmopolit yapısı değerlendirilirken göç ve teknolojinin, yoksulluk ve kentlileşmenin, üretim ve tüketimin negatif ve pozitifleri etkileri üzerinde dikkatle durulmaktadır. Bu nedenledir ki; kadına yönelik şiddetle mücadele çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımı ve toplumun tüm kesimlerinin ortak ve kararlı mücadelesini gerektirir. Dolayısıyla, disiplinler arası bir yaklaşımla çalışmaların yürütülmesi ve ilgili tüm tarafların önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutuyla sürecin içinde yer alması büyük önem arz etmektedir.

Ülkemizde kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadının insan haklarının korunması ve güçlendirilmesi ile kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda önemli yasal düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Ancak, kadına yönelik şiddetle mücadelede yasal düzenlemeler kadar bu düzenlemelerin etkin şekilde uygulanması, şiddet mağdurunun yanı sıra şiddet uygulayana yönelik koruma, tedavi, rehabilitasyon hizmetlerinin sunulması ile konu hakkında toplumsal farkındalığın ve duyarlılığın artırılması da büyük önem taşımaktadır.

Kadına karşı şiddet konusunda gereken hassasiyeti gösterip çalışmalar yapmaya devam edeceğiz. Şiddet sadece kadına özgü bir sorun olmayıp bütün toplumun sorunudur. Ancak kadına yönelik şiddetin ortadan kalkması için yasal düzenlemelerin yapılmasının yanında bu düzenlemelerin getirdiği haklar ve sorumluluklar konusunda sahip olunan farkındalık ve bilinç de büyük önem taşımaktadır. Bizler de elimizden geldiği kadar bu bilinç ve farkındalığı arttırmaya devam etmek için her türlü çabayı göstereceğiz.

Seyhan Kaymakamlığı Proje ve Koordinasyon Bürosu tarafından yürütülen ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliği ile gerçekleştirilen "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Çalıştayı" 15.01.2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Çalıştayda, 2018- 2023 yılları arasında yürütülecek olan "IV. Ulusal Eylem Planı"nın hayata geçirilmesi, şiddetin engellenmesine yönelik önleyici çalışmaların arttırılması ve çalışmaları devam etmekte olan İlçe Eylem Planına kaynak oluşturması amaçlanmıştır. Çukurova Kalkınma Ajansında yapılan çalıştayda; genel şiddet kavramı içerisinde kadına yönelik şiddet, şiddet türleri, dijital şiddet, önleyici faaliyetler, eğitim planlamaları, alternatif yollar, medyada şiddetin sunumu, şiddetin uygulanması durumunda başvurulacak kurum ve kuruluşlar, erken yaşta evlilik ve şiddet ilişkisi, kadın yöneticilerin iş sahasındaki zorlanımları ve önerileri alanında uzman kişiler eşliğinde tartışılmıştır.

Seyhan İlçesi Kaymakamı Mustafa YAVUZ, Seyhan İlçe Milli Eğitim Müdürü İzzettin AYDIN'ın katılımıyla, tüm kadın müdürler ile gerçekleştirilen çalıştaya, 46 okul müdürü, 2 şube müdürü, 11 alan uzmanı ve 7 Ar -Ge personeli katılım sağlamıştır. Önümüzdeki süreçte kadın müdür yardımcıları ve akabinde kadın rehber öğretmenler ile faaliyetler planlanmaktadır, bu yolla okullarda velilere, önleyici nitelikte çocuklara ulaşılarak, faaliyetlerin genişletilmesi hedeflenmektedir.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı 1 Temmuz 2021 yılında uygulanmaya başlanmıştır. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planında "politika önceliklerinin belirlenebilmesi için yıllık olarak faaliyet planlarının oluşturulacağı" faaliyeti çerçevesinde 5 Bakanlık ve 1 Başkanlık tarafından uygulanmak ve izlenmek üzere "2022 Faaliyet Planı " hazırlanmıştır.

Bu doğrultuda hazırlanan Seyhan Eylem Planı'nın "Kadının ve Ailenin Güçlendirilmesi" stratejik hedefinin alt hedefleri arasında yer alan Kadının Güçlendirilmesi hedefi; Türkiye'de kadınların güçlenmesi konusunda yasal alanda pek çok kazanım elde edilmiş; çeşitli kurumsal mekanizmalar oluşturulmuş, mevzuatın uygulamaya yansıması için ilgili kurumlarca çalışmalar yürütülmüştür. Söz konusu kazanımlar büyük bir öneme sahiptir. Ancak kadınların toplumsal yaşama tam ve eşit bireyler olarak katılımlarında, karşılaştıkları engellerin aşılması ve buna yönelik tüm önlemlerin alınması, ihtiyacı halen devam etmektedir. "Kadının Güçlendirilmesi Stratejik Hedefi" Seyhan Eylem Plan'ında 2020-2023 yıllarını kapsayacak şekilde,

Seyhan Kaymakamlığı Proje ve Koordinasyon Bürosu koordinatörlüğünde; kamu kurum ve kuruluşlarının, yerel yönetimlerin, üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının, meslek kuruluşlarının, özel sektörün ve ilgili diğer kuruluşların kadınların güçlenmesine yönelik yapacakları çalışmaları içeren bir doküman olarak hazırlanmıştır.

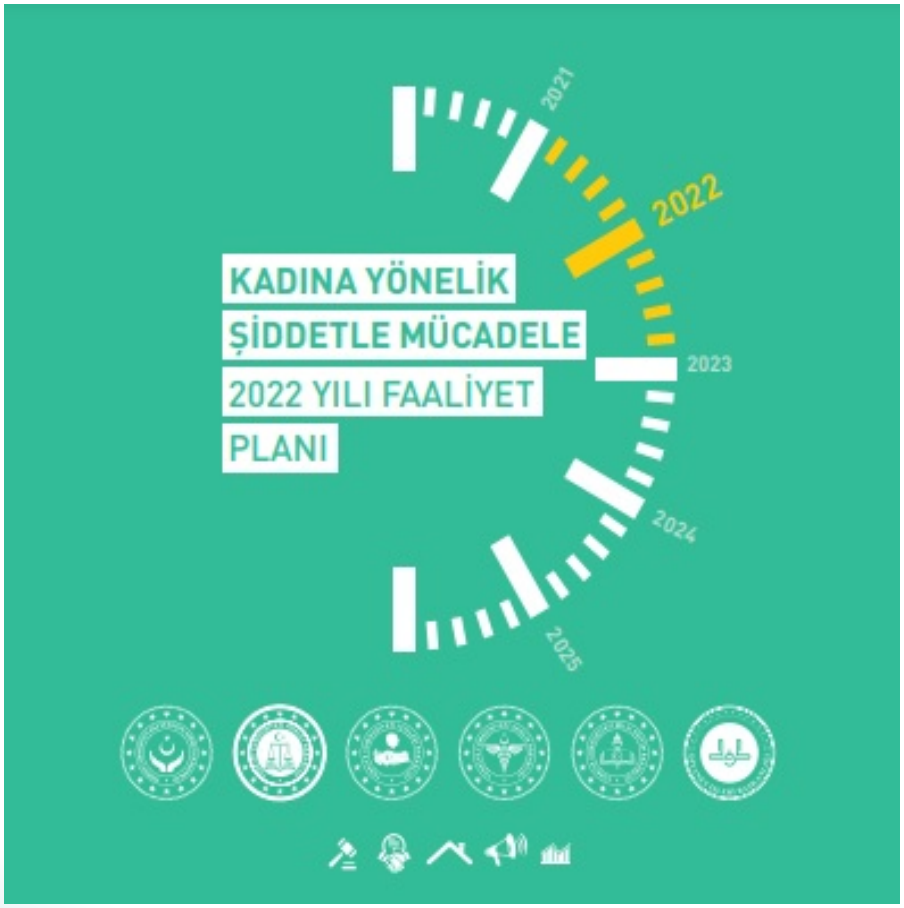

MASA 1 ve 2

Kadına Yönelik Şiddetin Nedenleri ve Çeşitleri

Kolaylaştırıcılar

Prof. Dr. Nigar YARPUZ BOZDOĞAN
(Çukurova Üniversitesi Kadın Sorunları ve Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü)

Doç.Dr. Müge KANTAR DAVRAN
(Çukurova Üniversitesi Kadın Sorunları ve Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdür Yardımcısı)

Katılımcılar

- ***Ayşe TETİK****- 15 Temmuz Şehitleri AİH*
- ***Deniz AKINCI ASLAN*** *-Nusret Şenay Anaokulu*
- ***Elif AKDEMİR*** *– Özel Çukurova Marmara İlkokulu*
- ***Kezban OYMAKCIER****-Sabancı MTAL*
- ***Hülya UYSAL****-Özel Adana İlkokulu*
- ***Nevin TEKSOY*** *-Şube Müdürü*
- ***Emine ÖZKAN*** *-Şehit Halit Yaşar Mine Ortaokulu*
- ***Fatma ÖZGENTÜRK*** *– Özel Yeni Hayat Anaokulu*
- ***Berrin İldan KURU*** *– Özal Adana Erken Başarı Anaokulu*
- ***Fazilet GÖKLER*** *- Ismail Hazar Anaokulu*
- ***Şengül ERAT*** *– Özel Neşeli Çocuklar Anaokulu*
- ***Hilal YILDIZ*** *- Mehmet-Kamuran Tekin Özel Eğitim Uygulama Okulu II. Kademe*
- ***Medine KANDEMİR-*** *Ihsan SABANCI MTAL*
- ***Güngör POLAT*** *(Atatürk MTLA)*
- ***Nursel DERE****- Özel Küçükeller Anaokulu*
- ***Emel ÖZDEMİR*** *– Özel Akdeniz İlkokulu*
- ***Kübra KARAGÜNDÜZ****-Sosyal Çalışmacı (ŞÖNİM)*
- **Müge AKYÜZ (**Ç.Ü. Yüksek Lisans Öğrencisi)

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN TANIMI

Kadına yönelik şiddet, ister kamusal alanda ister özel yaşamda meydana gelsin, kadının fiziksel, ruhsal, sosyal, cinsel ve ekonomik açıdan zarar görmesine, onurunun zedelenmesine, özgüven kaybına ve kadınlara karşı ayrımcılığın sürmesine yol açan bir eylemdir. Farklı bir tanımda ise kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan ve kadınları etkileyen cinsiyete dayalı ayrımcılık ile fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmeleriyle veya acı çekmeleriyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel her türlü tutum ve davranış olarak tanımlanmaktadır. Şiddet; güç göstermek, kontrol etmek, cezalandırmak ve öfke boşaltmak amacı taşır. Toplumdaki erkek egemen anayış, yaşamın bir çok alanında karşılaşılan kadınlarla erkekler arasındaki eşitsizlikle doğrudan ilişkilidir. Bu bakımdan "eril şiddet" olarak da tanımlanabilmektedir.

Aile içi şiddet; aynı evi paylaşmasanız da, şiddet uygulayan kişinin, size veya çocuklarınıza ya da akrabalarınıza yönelik; aynı evde yaşamasanız da, aile mensubu sayılan kişiler tarafından size veya çocuklarınıza yönelik; evli olmanıza rağmen kendi isteğinizle veya mahkeme kararı ile ayrı evlerde yaşadığınız eşinizin ya da boşandığınız eşinizin, size veya çocuklarınıza yönelik; tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfî engellenmesini de içeren, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmenize veya acı çekmenize sebep olan ya da olabilecek olan her türlü tutum ve davranış aile içi şiddettir. Kadına yönelik ve aile içi şiddet yalnızca ev içerisinde gerçekleşmez; sokak, iş yeri gibi toplumsal veya kamusal alanda da meydana gelebilir.

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN BİÇİMLERİ

Şiddet: fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve dijital olmak üzere 5 başlıkta ele alınmaktadır. Bunlar:

Fiziksel Şiddet: Bireylerin ve toplumun en fazla farkında oldukları şiddet türüdür. Zorla bir şey yaptırma ya da bir şey yapmaktan alıkoyma amacıyla, kişinin iradesi dışında gerçekleşen fiziksel zarar verici eylemleri içermektedir. Fiziksel şiddet vurma, bir araçla vücuduna zarar verme, tokat atma, tekmeleme, saçını çekme vb. eylemleri içermektedir.

Fiziksel şiddet, şiddetin en sık ve görünür biçimidir. Fiziksel şiddet, daha çok bedene yöneliktir ve bedensel güce dayalıdır. Kontrol etmeyi, acı ve korku yaşatacak istekleri gerçekleştirmeyi hedefler. Bu şiddet türünün, hafif yaralanmalara neden olan eylemlerden cinayete kadar geniş bir yelpazede gerçekleşebildiği görülmektedir. Fiziksel şiddetin kadın üzerindeki olumsuz etkileri kendini değersiz hissetme, öz saygısını yitirme ve korku olarak kendini göstermektedir.

Özellikle kırsal kesimde sahip olunan değer yargıları, erkeğin hâkim olduğu ataerkil yaşam biçimi ve toplumsal cinsiyet açısından toplumda kadının ikincil konumu bu fiziksel şiddeti erkek açısından haklı göstermek gibi bir yanılgıya neden olmaktadır. Şiddetin yaşandığı ailelerde çocuklar da şiddeti deneyimleyerek öğrenmektedirler. Erkek çocuklar çoğunlukla babayı rol model alırken, kızlar da yanlış öğrenmeleri içselleştirmektedirler.

Cinsel Şiddet: Kadını kontrol etmek, denetlemek, küçük düşürmek, aşağılamak, cezalandırmak amacıyla cinselliğin bir araç olarak kullanıldığı durumları kapsar.

Duygusal şiddetle birlikte ortaya çıkmaktadır. Kadının söz hakkının olmamasından hareketle özellikle doğuracağı çocuk sayısına karar verme, aile planlaması hizmetlerini kullanma vb. daha çok kadının kontrolünde olması gereken konularda söz hakkı çoğunlukla erkeklere aittir. Yine kadının erken yaşta ve istemediği kişilerle evlendirilmesi de bir cinsel şiddettir.

Psikolojik Şiddet: Psikolojik şiddet, duygusal şiddet olarak da adlandırılmaktadır.

Bu şiddet türü, genellikle tehdit unsurunu içermekte ve duyguların, duygusal ihtiyaçların korkutma, sindirme, cezalandırma ve kontrol etme gibi amaçlarla baskı altında tutulması ya da istismar edilmesi olarak tanımlanmaktadır. Bununla birlikte psikolojik şiddet, alay etme, hakaret etme, suçlama, küçük düşürme, sürekli eleştirme, sadakatsizlik, ihmal etme, çocuğunu görmesine izin vermeme gibi tehditler ve sosyal hayata karışmasına engel olma gibi fiillerle de uygulanabilmektedir. Psikolojik şiddet aynı zamanda, mağdurun kendisine olan saygısını yitirmesine yol açan ve çoğunlukla fiziksel şiddetten çok daha kalıcı hasarlar meydana getirdiği bilinen bir şiddet türüdür. Ayrıca kişiyi özgürlüğünden yoksun bırakma suçunu oluşturabilecek eve kapatma, odaya kilitleme gibi fiiller de bu suç kapsamında değerlendirilmektedir.

Ekonomik Şiddet: Güç göstermek, öfke boşaltmak kontrol etmek ve cezalandırmak amacıyla maddi gücün veya üstünlüğün bir şiddet aracı olarak kullanıldığı durumları tanımlar. Kadının çalışmasına veya işinde yükselmesine engel olma, gelirine/birikimine el koyma, para biriktirmesine/hesap açmasına/yatırım yapmasına engel olma, çok küçük miktar harçlıklarla günlük yaşamı döndürmesini isteme, bu olmadığı durumlarda şiddet uygulama, para için yalvartma, maddi ihtiyaçları kadını denetlemek adına keyfi ve tutarsız bir şekilde karşılama, kadının maddi gelirini sömürme, en yaygın ekonomik şiddet biçimlerindendir.

Dijital Şiddet: Teknolojik gelişmelerin bir cezalandırma/kontrol etme/öfke boşaltma/güç gösterme aracı olarak kullanıldığı durumları tanımlar. Dijital ortamlarda teknolojik araçlar üstünden uygulanır.

Sürekli mesaj göndermek, sürekli olarak cep telefonundan arayarak takip etmek, denetlemek, sosyal paylaşım sitelerinde kadını küçük düşüren, hakaret, nefret içeren yorumlarda bulunmak son 10 yılda ortaya çıkan ve gittikçe yaygınlaşmakta olan "yeni kuşak" şiddet biçimlerindendir.Bu şiddet biçimlerine eşlik eden ve kadını çaresizlik, güçsüzlük, suçluluk ve korku duyguları içinde yaşatmayı hedefleyen bazı psikolojik mekanizmalardan da kısaca bahsetmek gerekir. Aşırı kıskanmak; sürekli olarak kadını suçlamak; nereye gittiğini, kiminle görüştüğünü vb. konularda sürekli denetlemek; kadını suçlu hissettirmek için çocukları kullanmak (kaçırma, elinden alınacağı ile ilgili, tehdit etme, şiddet vb.) ve izole etmek (kadının maddi ve manevi destek alabileceği bütün kişi ve kuruluşlarla arasını bozma/ulaşımını engellemek) sayılabilir.

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN NEDENLERİ

- Ataerkil yapı
- Kişiye özgü psikolojik faktörler
- Aile içinde iletişim eksikliği
- Sevginin karşılıklı olarak ifade edilmemesi /sevginin yanlış yorumlanması (örneğin sevginin kıskançlığı haklı göstermesi gibi)
- Yazılı ve sosyal medyanın etkisi
- Yoksulluk
- Alkol kullanımı
- Gelenek/Görenekler
- Göçler (ekonomik, sosyal, mevsimlik vb.)
- Toplumsal cinsiyet ayrımcılığı/yapılanması
- Erken yaşta yapılan evlilikler
- Kadının çalışma isteğinin tehdit olarak algılanması
- Yasal boşluklar
- Eşler/aileler arasındaki kültür farklılıkları
- Hizmetlere erişim

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kadına yönelik şiddetle ve toplumsal cinsiyetle ilgili tabuları yıkmak ve yaşanan aksaklıkları çözümlemek için, önümüzde yürümemiz gereken bir yol olduğunu söylemeliyiz; bu yolda yapılması gereken elbette oldukça fazla şey vardır. Lakin bazıları daha büyük bir aciliyet taşımakta ve önem arz etmekteler.

Bu anlamda ana hatlarıyla yapılması gerekenlere dair masamızın önerileri şu şekildedir;

- Kadın sorunları arasındaki farklılıklar ayrıştırılmalı (kırsal, kentsel, gecekondu, mevsimlik tarım işçisi, mülteci, sığınmacı vb.), yapılacak ekonomik, sosyal ve kültürel faaliyetler bu dikkatle yapılmalı.

- Her düzeyde, her yaş grubunda örgün ve yaygın eğitim yapılmalı.

- Kadın ve erkekler eşit bir şekilde ele alınmalı.

- Çocuklar için örgün eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddet ile ilgili eğitim faaliyetleri yapılmalı.

- Kadın sığınma evlerinin kapasiteleri geliştirilmeli ve sayısı arttırılmalı.

- Toplumsal cinsiyet kotaları düzenlenerek hayatın birçok alanında kadın oranı arttırılmalı.

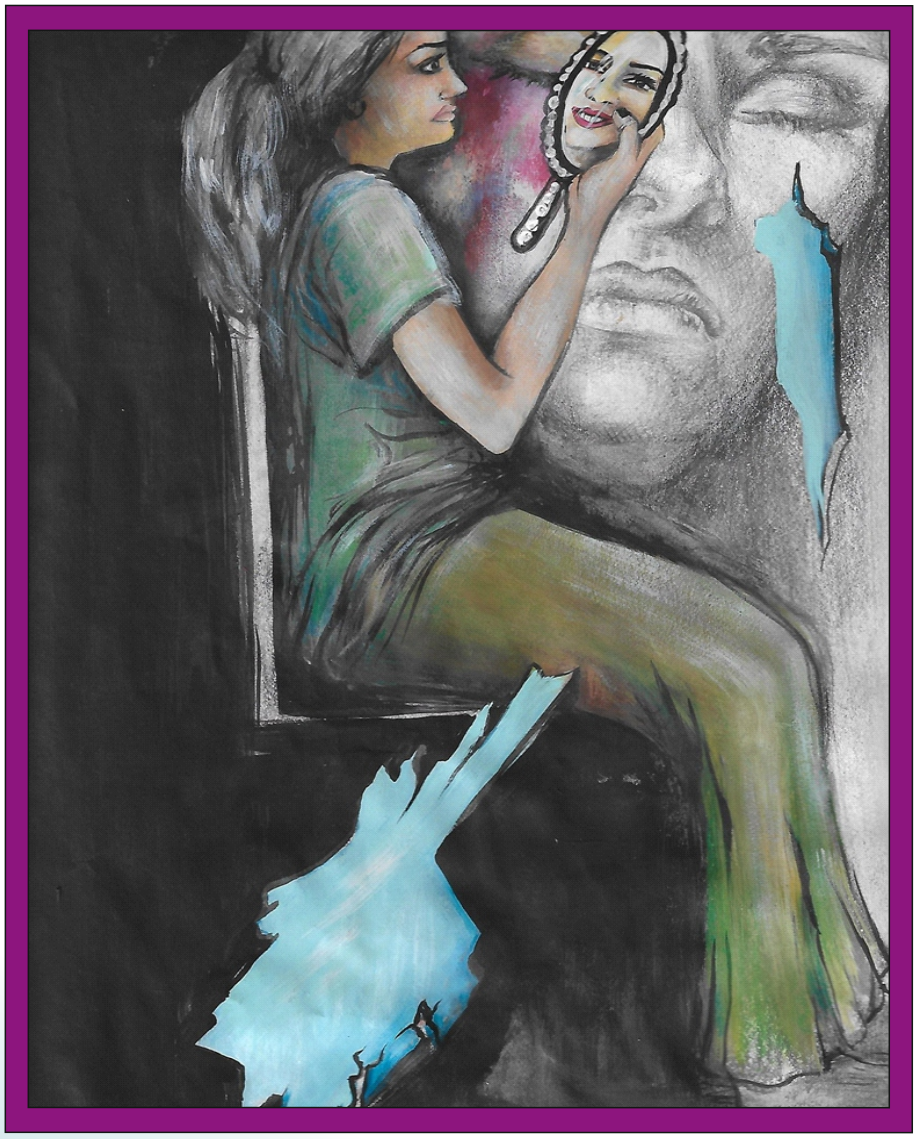

MASA 3

Medyada Şiddetin Sunumu ve Etkileri

Kolaylaştırıcı

Prof.Dr Nuket ELPEZE ERGEÇ
(Çukurova Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı)

Katılımcılar

- ***Derya KAYA*** *- Şehit Sevda Güngör Anaokulu*
- ***Esra TANGOLAR*** *- 80. Yıl Ortaokulu*
- ***Fehİme Hale BAYAR*** *-Gülbahçesi MTAL*
- ***Güllü OFLAZ*** *- İkinci İnönü İlkokulu*
- ***Sevgi ERGEZER*** *- Özel Uçan Balonlar Anaokulu*
- ***Duygu ÇULHA*** *- Özel Adana Gündoğdu Cemalpaşa Anaokulu*
- ***Zuhal ALTAN*** *- Özel Adana Kampüs İlkokulu*
- ***Rojin AKTAY*** *– Uçakalanı Ortaokulu*
- ***Dilek LÖĞOĞLU*** *-Kadın Konukevi Kuruluş Müdür Vekili*

MEDYADA ŞİDDETİN SUNUMU ve ETKİLERİ

Medya ve araçları, teknoloji alanında kaydedilen gelişmelere paralel olarak, toplumsal yaşantının her alanında bulunmaktadır. Medya sinema, televizyon, gazete, internet, reklâm gibi çeşitleriyle kısa sürede ve süreklilik ilkesiyle büyük kitlelere ulaşma imkânına sahip, güçlü bir araçtır. Medyanın kullanımı bireylerin kişisel amaçlarına göre değişmektedir. Bu anlamda medya toplumsal yargıların olumlu yönde değişmesi işlevine sahip olabileceği gibi, haber ve yorumları aracılığıyla mevcut toplumsal yargıları yeniden üretebilme özelliğine de sahiptir.

Kitle iletişim araçları, aktardıkları mesajlarla toplumları çok büyük ölçüde etkileme gücüne sahip olmakla beraber toplumun yapısını, kurulu düzenini ve bireyler arasında olup biten toplumsal ilişkileri, yeniden şekillendirme, okuyucu ve izleyicilerinin tutumları ile kişilerin düşüncelerini etkileme yönünde büyük öneme sahiptir.

Kitle iletişim araçlarında kadın ve erkek toplumsal cinsiyetlerinin nasıl temsil edildiğine yönelik yapılan araştırmalarda, genellikle cinsiyetçiliğe dayalı kalıp yargılar içerdiği anlaşılmıştır. Cinsiyete dayalı ayrımcılık; en geniş anlamıyla, kadın ve erkeğin toplumsal cinsiyetine dayalı olarak geliştirilen kalıp yargıları içermekle birlikte, özünde kadın cinsiyetine yönelik ayrımcılığı ifade etmektedir.

Basında, kadına yönelik şiddetin yer alış biçiminin ele alındığı “Medya, Şiddet ve Kadın” başlıkları kapsamında ayrımcılık yapıldığı ve kadınların genellikle arka planda konumlandırıldığı görülmektedir.

Ayrıca kadınların çeşitli şiddet biçimlerine maruz kalan “kurban” olarak sunulması, medya haberlerinde çok sık karşılaşılan temsil edilme biçimlerinden biri olarak ortaya konulmaktadır.

Kadına yönelik şiddet biçimlerinden kadın cinayetleri, basında en çok karşılaşılan şiddet türüdür. Bunun nedeni de diğer şiddet biçimlerinin meydana gelmemesi ya da az olması değil; her gün cereyan eden ve 'sıkıcı' bulunan şiddet olaylarından daha fazla haber değerine sahip olduğu düşüncesidir.

MEDYADA ŞİDDETİN SUNUMU ve ETKİLERİ

Medya, aile içi şiddet konusunu, ağırlıkla bireysel öykülere dayalı olarak haberleştirmektedir. Aile içi şiddet haberlerinde kullanılan fotoğraflar ise neredeyse klişeleşmiştir. Saldırgan ya da mağdurun eski "mutlu" dönemlerine ait fotoğraflar sıklıkla kullanılmaktadır. Medyayı takip eden bireylerin, medyadan ne kadar etkilendiği, medyanın gerçekten ne kadar 'güce' sahip olduğu önemlidir. Medyanın etkileri konusunda şiddet gösterimi ve saldırgan tutumlar arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar, davranış üzerindeki doğrudan ya da dolaylı etkilere dikkat çekmektedir. Medyada erkek ve kadın temsillerinin tek tip ve klişe bir biçimde sunulması, toplumdaki yanlış eğilimleri desteklemektedir. Kadınlar, medyada temsil edilirken çeşitli kalıpların içine sokulmakta, çeşitli roller içinde sunulmaktadır. Yani kadına şiddet vakaları işlenirken; kadınlar güçsüz, pasif vb. olarak gösterilmekte; erkeklerin psikolojik sorunları ve rahatsızlıkları nedeniyle veya kadın tarafından kışkırtıldıkları, provoke edildikleri gerekçesiyle şiddet uyguladıkları yönünde bir algı oluşturulmaktadır.

Böylelikle bir nedene bağlanmış olması şiddeti haklılaştırıyormuş gibi bir yanılsamaya neden olmaktadır. Yine, kadınların, kendilerinden beklenen toplumsal değerlere, namus ve ahlak anlayışına uygun olmayan davranışlar sergilemeleri durumunda ya da erkeğin işsizlik, yoksulluk gibi sorunlar yaşaması durumunda, şiddete maruz kaldıklarına dair vurgular yapılmaktadır.

Toplumsal yaşamın çoğu aşamasında rastlanılan kadına yönelik şiddet olgusu; kadının maddi ve manevi bütünlüğüne ağır zarar vermesi nedeniyle önemli bir sorun olmasının yanı sıra, kadının toplumsal yaşama aktif katılımının önüne geçerek sosyal ve ekonomik kalkınma önünde de bir engel teşkil etmektedir. Tüm bu gerekçelerle ilgili "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planları" oluşturulmakta ve konu ile ilgili farkındalık sağlanması yönünde çeşitli kamu spotları ve basılı materyaller hazırlanarak toplumsal bilinç düzeyi arttırılmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

- Kadının iş yaşamına ve sosyal yaşama katılmasının desteklenmesi,

- Okullaşma oranının arttırılması, çağdaş eğitim becerilerinin kazandırılması,

- Kız çocuklarının eğitim hakkının engellenmemesine yönelik projelerin, arttırılması yönünde çalışmalar yapılması,

- Planlanacak çalışmalarının, her iki cinsiyet gurubu üzerinde sürdürülebilir bir biçimde gerçekleştirilmesi gerekir. Bu nedenle, cinsiyet eşitliği konusunda muhatapları bilinçlendirmek, onlara hak ve sorumluluklarını anlatmak, toplumsal ve bireysel duyarlılık geliştirebilmek için çalışmalar yapılması,

- Kamu spotlarının yerel ve ulusal tüm kitle iletişim araçlarında gösteriminin yaygınlaştırılması,

- Medyanın, öncelikle yapılan haberleri, haberlerin içeriğini, konusunu, paylaşılan resimleri ve en önemlisi kullanılan dili "Kadının İnsan Hakları" lehine geliştirmesi sağlanmalıdır.

T.C. SEYHAN KAYMAKAMLIĞI

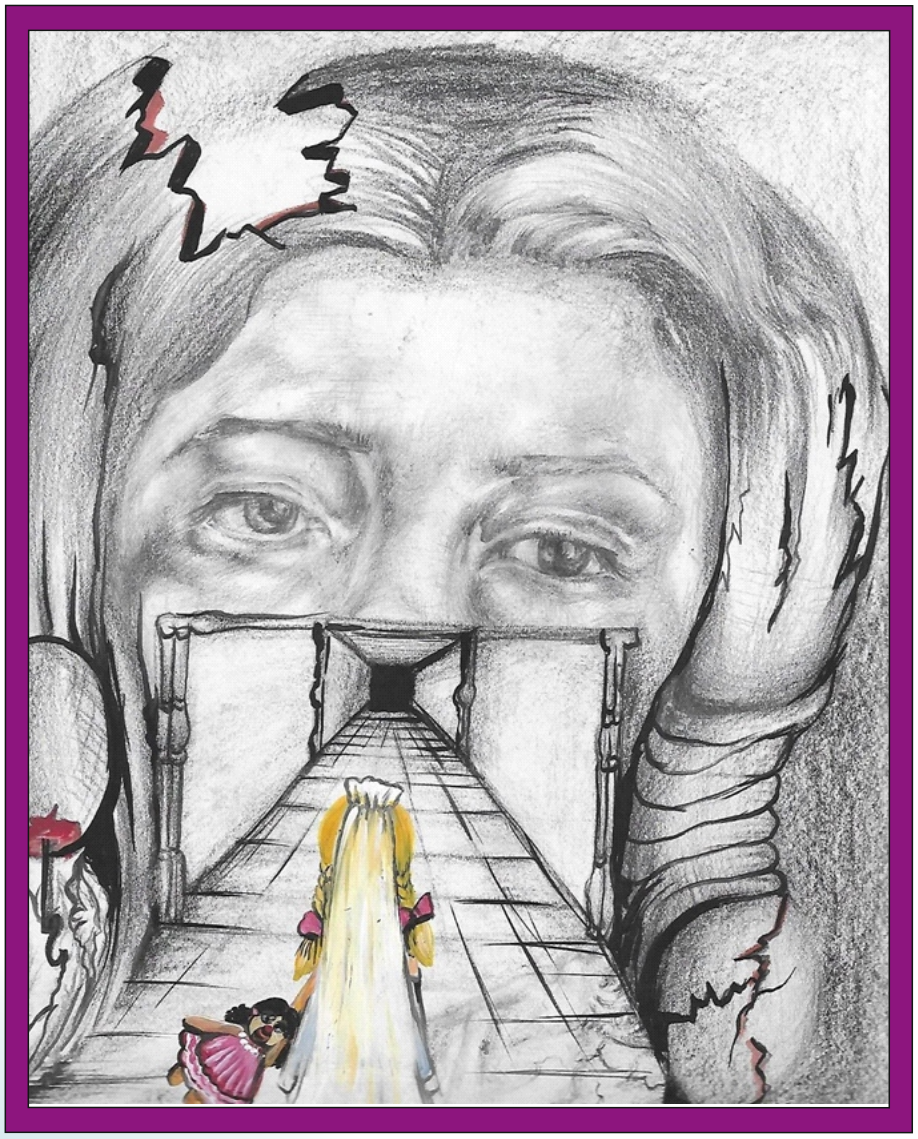

MASA 4

Erken Yaşta Zorla Evlilik

Kolaylaştırıcı

Nurcihan TEMUR
(BM Kadın Birimi Temsilcisi)

Katılımcılar

- ***Cavidan GÜLNAR ÇELİĞ*** **–** *Seyhan Halk Eğitim Merkezi*
- ***Nadire BİLGİÇ*** *– Necatibey Anaokulu*
- ***Semiha YILDIRIM*** *– Hadırlı Ortaokulu*
- ***Semra ÜMÜTÇÜ*** *– Gülbahçesi Kız Anadolu Lisesi*
- ***Elvan ÖZKAN*** *– Özel Adana Bil Koleji*
- ***Derya TAŞÇI ERER*** *– Özel İlkadım Anaokulu*
- ***Serpil YİĞİT*** *– Özel Okyanus Anadolu Lisesi*
- ***Seher COŞKUN*** *– Seyhan İsmet İnönü MTAL*
- ***Lütfiye KILAVUZ*** *– Zübeyde Hanım Anaokulu*

ERKEN YAŞTA ZORLA EVLİLİK

Uluslararası sözleşmelere göre; 18 yaşından önceki her evlilik, erken yaşta evlilik olarak tanımlanmaktadır. Taraflardan birinin rızası olmadan yapılan evliliklere zorla evlilik, çocuk yaşta olanlara da çocuk yaşta evlilik denilmektedir. Ülkemizde ise 17 yaşını dolduran çocuklar ailelerinin izniyle, 16 yaşını dolduran çocuklar mahkeme kararı ile evlenebilmektedir.

Dünyada her 4 kız çocuğundan biri, erken yaşta evlenmektedir. Ülkemizde ise 2018 yılı Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) verilerine göre, 15 yaş üstü kadınların %28.2'si ve 15 yaş üstü erkeklerin yüzde %5.6'sı 18 yaşından önce evlenmiştir. Aynı Araştırmaya göre; 2018 yılında Türkiye'de 23 bin 906 çocuk yaşta evlilik yapıldığı ifade edilmektedir.

Çocuk evlilikleri, bireyin psikolojik, sosyal ve bedensel gelişimini olumsuz yönde etkileyen, eğitimlerini aksatan, mesleki ve sosyal işlevselliğini bozan önemli bir travmatik faktör olarak değerlendirilmektedir. Kız çocuklarında, kadınlarda ve toplumda sağlık ve sosyal açıdan ağır sonuçlar doğurmaktadır. Bu sorunla mücadele edebilmek için, sorunun hazırlayıcı faktörlerinin ve sonuçlarının, kapsamlı bir şekilde irdelenmesi gerekmektedir.

Erken yaşta evliliğin nedenleri incelendiğinde; ailenin ekonomik seviyesinin ve eğitim durumunun, aile içi şiddet ortamının, bireyin eğitim durumunun, aile içindeki huzursuzluğun, ailenin ve bireyin sahip olduğu kalıp yargıların, cinsiyetçi bakış açısının ve geleneksel uygulamaların, kız çocuklarının erken evlendirilmesine ortam hazırladığı düşünülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çocukluk çağında yapılan evlilikler, insan hakları ihlalinin bir çeşidi olup, özellikle kız çocuklarında görülen cinsel istismarın en sık görülen biçimidir. Çocukların biyopsikososyal gelişimini tamamlayamadan evlendirilmesi, birçok sorunu beraberinde getirmektedir. Erken yaşta yapılan evlilikler, derin fiziksel ve psikolojik hasarlara neden olmaktadır. Erken yaşta evlendirilen çocuklara aile, ev, çocuk bakımı gibi sorumluluklar verilmekte, akranlarından koparılmaktadır.

Erken yaşta evlenen çocukların çoğunun, okulu terk ettiği bilinmektedir. Okuldan kopan ve eğitimlerini tamamlayamayan çocuklar, ilerleyen yıllarda niteliksiz işgücü grubunda yer almaktadır. Erken evliliklerin mağdurlarının, daha fazla kız çocukları olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu durum kız çocuklarının eşlerine daha bağımlı hale gelmesine ve toplumda var olan kadın- erkek arasındaki eşitsizliğin pekişmesine neden olabilmektedir.

Erken yaşta anne olan çocukların biyolojik, psikolojik ve sosyal hazırlık halinin yetersiz olması, anne ve bebek ölüm oranlarını artırmaktadır.

- 18 yaşın altındaki her birey uluslararası sözleşmelerde çocuk sayılmaktadır. Bu durumun sonucu olarak, evlilik konusunda hiçbir koşulda çocuklarda rıza aranmamalıdır.
- Kesintisiz ve zorunlu eğitim ilkesinden taviz verilmemeli, çocukların okulda kalma süresinin uzaltılması sağlanmalıdır.
- Erken yaşta evliliklere karşı mücadele ederken, toplumlardaki sosyo-kültürel alan önemli bir yer arz etmektedir. Bu nedenle erken yaşta evlilikle mücadele edilmesi için, temel koşul halkın bilinçlendirilmesi olarak gözükmektedir.
- Medyada erken yaşta evlilikle ilgili kullanılan dile dikkat edilmeli, normalleştirici ve özendirici dilden uzak durulmalıdır.
- İlköğretim ve ortaöğretimde erken yaşta evliliğin zararları konularında, öğrencilere eğitimler verilmelidir.
- Kamu kurumlarında risk altındaki çocukların tespiti konusunda farkındalık eğitimleri verilmelidir.
- Kamu kurum ve kuruluşlarınca yetişkinlerin, erken yaşta evliliklerin önlenmesi konusunda, bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır.
- Erken yaşta evliliğin, kadına yönelik şiddetin bir türü olduğu vurgusu, tüm faaliyet ve eğitimlerde yer almalıdır.

T.C. SEYHAN KAYMAKAMLIĞI

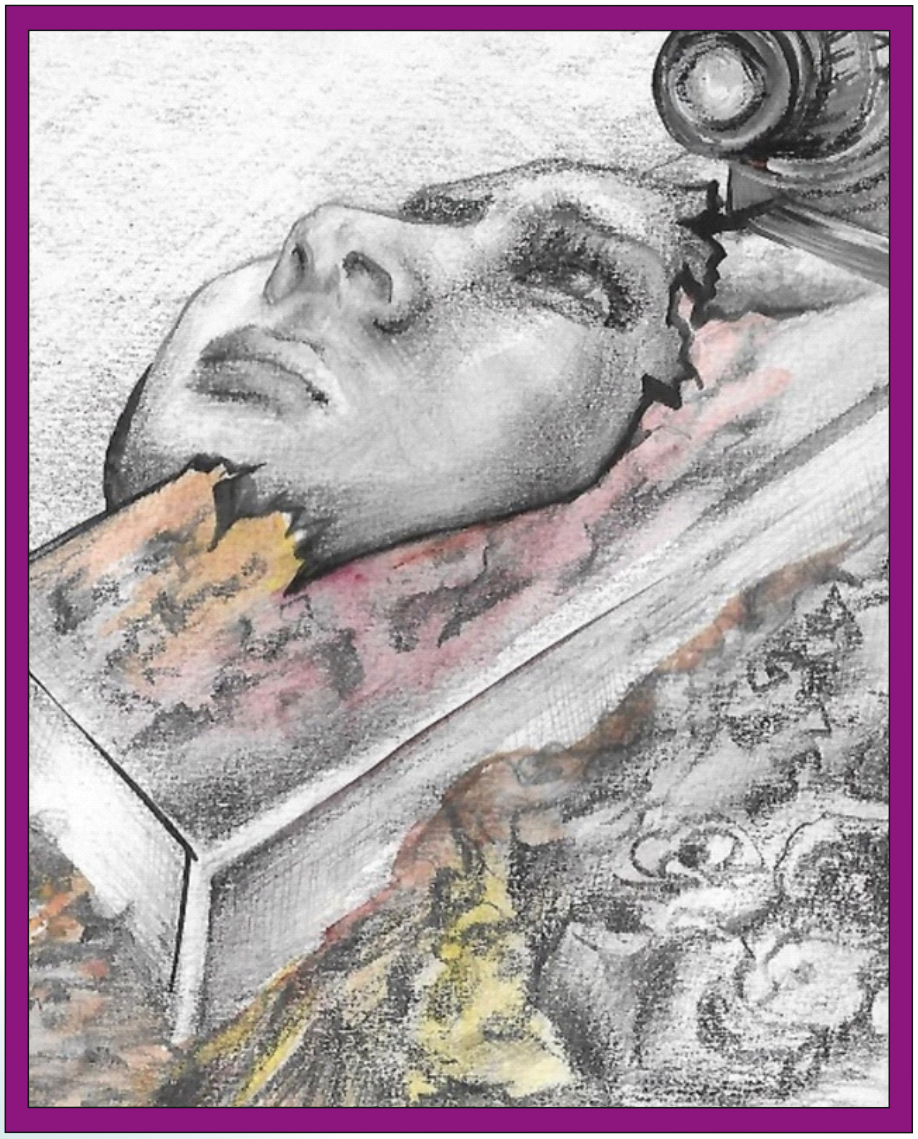

MASA 5

Şiddette Başvurulacak Kurum ve Kuruluşlar

Kolaylaştırıcılar

Kamuran YERDEN
(ŞÖNİM Müdürü)

Katılımcılar

- ***Neslihan KÜÇÜK DOĞAN*** *– Şube Müdürü*
- ***Neslihan YAVUZ*** *– Mümine Hatun Anaokulu*
- ***Özlem ERTUT*** *– Ayyıldız Anaokulu*
- ***Songül DURSUN*** *– Anafartalar Anadolu Lisesi*
- ***Yeter DİNLER*** *– Şehit İsa İpek İlkokulu*
- ***Gülhan YILMAZ*** *– Özel Adana Final Anaokulu*
- ***Meltem TİMUR*** *– Özel Seyhan Erkan Ortaokulu*
- ***Selin KURU*** *– Şakirpaşa Ümran Ortaokulu*
- ***Elif BOZDOĞANOĞLU*** *–Sosyolog-*
  (Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü)

ŞİDDETTE BAŞVURULACAK KURUM VE KURULUŞLAR

1- Valilikler

2- Kaymakamlıklar

3- Polis Merkezleri

4- Jandarma Karakolları

5- Adli Makamlar(Cumhuriyet Başsavcılığı ve Aile Mahkemeleri)

6- Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri

7- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri

8- Sağlık Kuruluşları

Acil telefon hatları

1- **ALO 155** Polis İmdat,

2- **ALO 156** Jandarma İmdat

3- **ALO 183** Sosyal Destek Hattı (7 Gün 24 Saat Ücretsiz Hizmet Verir)

4- **112 Acil**

5- Aile İçi Şiddet Acil Yardım Hattı- **0212 656 96 96**

6- GELİNCİK HATTI **444 43 06**

Tedavi ve şiddeti belgeleyen sağlık raporu için:

Sağlık Kuruluşları

Danışma, destek, konukevi ve maddi yardım için:

1- Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü (Konukevi Hizmeti, Destek ve Danışmanlık)

2- Sivil Toplum Örgütleri (Konukevi Hizmeti, Destek ve Danışmanlık, Ayni-Maddi Yardım)

3- ALO 183 Sosyal Destek Hattı (7 Gün 24 Saat Ücretsiz Hizmet Verir)

4- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri

5- Barolar ve Baroya Bağlı Kadın Hakları Merkezleri

6- Belediyeler (Konukevi Hizmeti, Destek ve Danışmanlık, Ayni-Maddi Yardım)

7- Aile Danışma Merkezleri ve Toplum Merkezleri

8- Valilikler

9- Kaymakamlıklar

10- ALO 144 Sosyal Yardım Hattı

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun nedir, nasıl yararlanılır?

Bu kanunun amacı; kadınları, çocukları, aile bireylerini ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını şiddete karşı korumaktır. Kanun ile şiddet uygulayan hakkında, evden uzaklaştırma gibi birtakım tedbirler uygulanmaktadır.

Bu yasanın Korumasından Kimler Yararlanabilir?

Aile içi şiddete maruz kalan eş ve çocuklar ile aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireyleri (akrabalar), tek taraflı ısrarlı takip mağdurları, mahkemece ayrılık kararı verilen veya yasal olarak, ayrı yaşama hakkı olan ya da evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireyleri

Kimler şikâyet ve ihbar başvurusunda bulunabilir?

Şiddete uğrayan kişi, diğer kişiler (aynı evde bir kişi, kardeş, çocuk, akraba ya da şiddeti gören, duyan, tanık olan herhangi bir kişi, örneğin komşu, öğretmen, doktor vb.)

Başvururken ne kadar masraf ödenir?

Adli yardımdan faydalanmak için talepte bulunulması halinde, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında, yapılan işlemler için hiçbir masraf alınmamaktadır.

Kanun kapsamında şiddet mağduru ile ilgili olarak verilebilecek tedbir kararları nelerdir?

Mülki amir tarafından verilecek tedbir kararları

1-Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere mülkî amir tarafından karar verilebilir:

a) Kendisine ve gerekiyorsa beraberindeki çocuklara, bulunduğu yerde veya başka bir yerde uygun barınma yeri sağlanması.

b) Diğer kanunlar kapsamında yapılacak yardımlar saklı kalmak üzere, geçici maddi yardım yapılması.

c) Psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi.ç) Hayatî tehlikesinin bulunması hâlinde, ilgilinin talebi üzerine veya resen geçici koruma altına alınması.

d) Gerekli olması hâlinde, korunan kişinin çocukları varsa çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere dört ay, kişinin çalışması hâlinde ise iki aylık süre ile sınırlı olmak kaydıyla, on altı yaşından büyükler için her yıl belirlenen aylık net asgari ücret tutarının yarısını geçmemek ve belgelendirilmek kaydıyla Bakanlık bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmak suretiyle kreş imkânının sağlanması.

2- Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde birinci fıkranın (a) ve (ç) bentlerinde yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç karar alındığı tarihi takip eden ilk iş gününde mülki amirin onayına sunar. Mülki amir tarafından 48 saat içerisinde onaylanmayan tedbirler kendiliğinden kalkar.

Hâkim tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları

Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki koruyucu tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:

a) İşyerinin değiştirilmesi.

b) Kişinin evli olması hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi.

c) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunundaki şartların varlığı hâlinde ve korunan kişinin talebi üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulması.

ç) Korunan kişi bakımından hayatî tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağının anlaşılması hâlinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu hükümlerine göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi.

Hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararları

1- Şiddet uygulayanlarla ilgili olarak aşağıdaki önleyici tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:

a) Şiddet mağduruna yönelik olarak şiddet tehdidi, hakaret, aşağılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmaması.

b) Müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhâl uzaklaştırılması ve müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesi.

c) Korunan kişilere, bu kişilerin bulundukları konuta, okula ve işyerine yaklaşmaması.

ç) Çocuklarla ilgili daha önce verilmiş bir kişisel ilişki kurma kararı varsa, kişisel ilişkinin refakatçi eşliğinde yapılması, kişisel ilişkinin sınırlanması ya da tümüyle kaldırılması.

d) Gerekli görülmesi hâlinde korunan kişinin, şiddete uğramamış olsa bile yakınlarına, tanıklarına ve kişisel ilişki kurulmasına ilişkin hâller saklı kalmak üzere çocuklarına yaklaşmaması.

e) Korunan kişinin şahsi eşyalarına ve ev eşyalarına zarar vermemesi.

f) Korunan kişiyi iletişim araçlarıyla veya sair surette rahatsız etmemesi.

g) Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.

ğ) Silah taşıması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi.

h) Korunan kişilerin bulundukları yerlerde alkol ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmaması ya da bu maddelerin etkisinde iken korunan kişilere ve bunların bulundukları yerlere yaklaşmaması, bağımlılığının olması hâlinde, hastaneye yatmak dâhil, muayene ve tedavisinin sağlanması getirilebilir.

ı) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması ve tedavisinin sağlanması.

2- Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip eden ilk işgünü içinde hâkimin onayına sunar. Hâkim tarafından yirmidört saat içinde onaylanmayan tedbirler kendiliğinden kalkar.

3-Bu Kanunda belirtilen tedbirlerle birlikte hâkim, 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yer alan koruyucu ve destekleyici tedbirler ile 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre velayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında karar vermeye yetkilidir.

4-Şiddet uygulayan, aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla hâkim, şiddet mağdurunun yaşam düzeyini göz önünde bulundurarak talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedebilir.

Suçlara ilişkin saklı tutulan hükümler

Kişinin silah bulundurması, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmasının suç oluşturması dolayısıyla ya da fiilinin başka bir suç oluşturması nedeniyle;

a) Soruşturma ve kovuşturma evresinde koruma tedbirlerine veya denetimli serbestlik tedbirlerine,

b) Mahkûmiyet hâlinde ceza veya güvenlik tedbirlerinin infazına ve bu çerçevede uygulanabilecek olan denetimli serbestlik tedbirlerine ilişkin kanun hükümleri saklıdır.

Kolluk görevleri:

Kolluk görevleri, kolluğun merkez ve taşra teşkilâtında bu Kanunda belirtilen hizmetlerle ilgili olarak, çocuk ve kadının insan hakları ile kadın erkek eşitliği konusunda eğitim almış ve ilgili kolluk birimlerince belirlenmiş olan yeteri kadar personel tarafından yerine getirilir.

Teknik yöntemlerle takip:

1-Bu Kanun hükümlerine göre verilen tedbir kararlarının uygulanmasında hâkim kararı ile teknik araç ve yöntemler kullanılabilir. Ancak, bu suretle kişilerin ses ve görüntüleri dinlenemez, izlenemez ve kayda alınamaz.

2-Teknik araç ve yöntemlerle takibe ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Tedbir kararlarına aykırılık

1- Bu kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen şiddet uygulayan, bu kararın gereklerine aykırı hareket etmesi hâlinde, fiili bir suç oluştursa bile ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre hâkim kararıyla üç günden on güne kadar zorlama hapsine tabi tutulur.

2-Tedbir kararının gereklerine aykırılığın her tekrarında, ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre zorlama hapsinin süresi onbeş günden otuz güne kadardır. Ancak zorlama hapsinin toplam süresi altı ayı geçemez.

3-Zorlama hapsine ilişkin kararlar, Cumhuriyet başsavcılığınca yerine getirilir. Bu kararlar bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine bildirilir.

Tedbir kararının süresi ne kadardır?

Tedbir kararı ilk defasında en fazla altı ay için verilebilir. Süre devam ederken veya süre bittikten sonra şiddet tekrar ederse, yeniden tedbir kararı alınması için başvurmak mümkündür.

Tedbir kararına uyulmaması durumunda ne olur?

Şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişi, hükmedilen tedbir kararlarını ihlal etmesi durumunda, üç günden on güne kadar zorlama hapsi ile cezalandırılabilir. Tedbir kararının gereklerine aykırılığın her tekrarında zorlama hapsinin süresi, on beş günden otuz güne kadardır. Söz konusu ceza paraya çevrilemez, ertelenemez.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezinde sunulacak hizmetler nelerdir?

Kanun kapsamında kurulan, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri, şiddetin önlenmesi ve tedbir kararlarının izlenmesine yönelik, şiddet mağduru kişiler ile şiddet uygulayan/uygulama ihtimali bulunan kişilere yönelik hizmetler yürütür.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinde şiddet mağdurlarına psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal alanda rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilir.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri 7 gün 24 saat esasıyla çalışır.

Destek hizmetleri

1- Bu kanun kapsamında şiddetin önlenmesi ve verilen tedbir kararlarının etkin olarak uygulanmasının izlenmesi bakımından şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

a) Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak.

b) Korunan kişiye verilen barınma, geçici maddi yardım, sağlık, adlî yardım hizmetleri ve diğer hizmetleri koordine etmek.

c) Gerekli hâllerde tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmak.

ç) Bu kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılmasına yönelik bireysel ve toplumsal ölçekte programlar hazırlamak ve uygulamak.

d) Bakanlık bünyesinde kurulan çağrı merkezinin bu Kanunun amacına uygun olarak yaygınlaştırılması ve yapılan müracaatların izlenmesini sağlamak.

e) Bu kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılması için çalışan ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapmak.

2-Korunan kişilerle ilgili olarak şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

a) Kişiye hakları, destek alabilecekleri kurumlar, iş bulma ve benzeri konularda rehberlik etmek ve meslek edindirme kurslarına katılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak.

b) Verilen tedbir kararıyla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesine yönelik önerilerde bulunmak ve yardımlar yapmak.

c) Tedbir kararlarının uygulanmasının sonuçlarını ve kişiler üzerindeki etkilerini izlemek.

ç) Psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde yardım ve danışmanlık yapmak.

d) Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

e) İlgili merci tarafından istenilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.

f) 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümleri uyarınca maddi destek sağlanması konusunda gerekli rehberliği yapmak.

3-Şiddet uygulayanla ilgili olarak şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

a) Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik vepsikolojik durumu ile diğer kişiler ve toplum açısından taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

b) İlgili makam veya merci tarafından istenilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.

c) Teşvik edici, aydınlatıcı ve yol gösterici mahiyette olmak üzere kişinin;

1-Öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim ve rehabilitasyon programlarına katılmasına,

2-Alkol, uyuşturucu, uçucu veya uyarıcı madde bağımlılığının ya da ruhsal bozukluğunun olması hâlinde, bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavi olmasına,

3- Meslek edindirme kurslarına katılmasına,yönelik faaliyetlerde bulunmak.

4-Şiddet mağduru ile şiddet uygulayana yönelik hizmetler, zorunlu hâller dışında farklı birimlerde sunulur.5-Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, personel ve üyelerinin bu Kanunun etkin bir biçimde uygulanması amacıyla Bakanlığın hazırlayıp koordine edeceği, kadının insan hakları ile kadın erkek eşitliği konusunda eğitim programlarına katılmasını sağlar.

6-İlköğretim ve ortaöğretim müfredatına, kadının insan hakları ve kadın erkek eşitliği konusunda eğitime yönelik dersler konulur.

Şiddet uygulamış olan kişi için evden uzaklaştırma kararı alındığında şiddet mağduru geçimini nasıl sağlar?

Şiddet uygulayan kişinin evden uzaklaştırıldığı süre boyunca, şiddet mağdurunun, kendisi ve çocuklarının geçimini sağlamak için nafaka ödemesini istemesi mümkündür. Ayrıca, şiddet mağdurunun ihtiyacının varlığının tespiti ve eşten nafaka alınamaması halinde, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına başvurulması mümkündür.

Güvenli bir yerde barınmaya yönelik hizmet bulunmakta mıdır?

Konukevleri, şiddete uğrayan veya risk altındaki kadınların, varsa beraberlerindeki çocukları ile birlikte, geçici süre ile barınma ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulmaktadır. Ülkemizde bu hizmeti başta Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü olmak üzere, sivil toplum kuruluşları, belediyeler, kaymakamlıklar ve valilikler yürütmektedir.

Kadın konukevlerinde ne kadar süre ile kalınabilmektedir? Çocuklar da anneleri ile kalabilirler mi?

Kuruluşta kalma süresi üç aydır. Gerektiğinde kalma süreleri uzatılmaktadır. 0-12 yaş arasında kız veya erkek çocuklar anneleriyle Birlikte, konukevinde kalabilirler. 12 yaşın üstündeki kız veya erkek çocuklar ise gerekli değerlendirmenin yapılmasın ardından, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı' na bağlı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı yurtlara yerleştirilmektedirler.

Konukevinde ne tür hizmetler verilmektedir?

Geçici süre için güvenli bir şekilde barınma ihtiyacı karşılanır, psikolojik ve sosyal destek sağlanır, barolar ile işbirliği yapılarak hukuksal danışmanlık hizmeti verilir, iş ve meslek edindirmeye yönelik çalışmalar yapılır, bazı durumlarda, küçük el harçlığı verilir, konukevinden ayrıldıktan sonra kendi evini tutmak isteyenlere, bu konuda destek olunur.

Adli yardım nedir, neyi amaçlar?

Bir avukata ihtiyaç duyulmasıyla birlikte, avukatlık ücretini karşılama olanağı bulunmaması halinde, bulunulan yerdeki Baro ücretsiz avukat atar. Avukat yasal hakları konusunda kişiyi bilgilendirir ve yasal işlemlerini onun adına yapar. Ancak adli yardımdan yararlanabilmek için kişinin ekonomik durumunun iyi olmadığını kanıtlaması gerekmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi konusu uzun yıllardır uluslararası platformda ve Türkiye'de tartışılan, en önemli toplumsal sorun alanlarından biridir. Son yıllarda özellikle de İstanbul Sözleşmesi'ne, Türkiye'nin taraf olması ve 6284 Sayılı Yasa ile birlikte şiddete sıfır tolerans ile mücadele edilmesi gerektiği anlayışı benimsenmiştir. Bu kapsamda oluşturulan ŞÖNİM'ler şiddetle mücadelede, birinci derecede sorumluluk alan tüm kurumlar ile koordineli bir biçimde çalışmaktadır. Koordinasyon ve işbirliğini arttıracak tedbirler verimliliği arttıracaktır.

Kadına yönelik şiddetle mücadelenin tek kapı sistemi ile işletilmesini öngören ŞÖNİM modelinde, kurumlar arası koordinasyonun sağlıklı işletilebilmesi için, İl Koordinasyon Kurulunun oluşturulması öngörülmüştür. ŞÖNİM uygulama yönetmeliğinde; kurulun, 3 ayda bir ya da gerekli durumlarda kuruldaki birinin çağrısı üzerine, toplanması gerektiği belirtilmiştir. Kurumlar arası görev dağılımı ve işbirliğini güçlendirmek sorunun önemli çözüm nokalarındandır. Bu nedenle kadına yönelik şiddetle mücadelede, İl Koordinasyon Kurulları hayati önem taşımaktadır. Bu kurul şiddetle mücadelede, birinci derecede sorumluluk alan tüm kurumların yöneticilerinden oluşmaktadır. Karar verici makamların sorun ortaya çıktığı anda, kendi kurumları açısından geliştirecekleri çözüm stratejileri, bütünlüklü bir hizmet sunmayı beraberinde getirecektir.

Aile içi şiddete maruz kalan tüm çocuklara psikolojik destek verilmelidir.

Kurumsal müdahale politikaları, ile birlikte insan hakları ihlallerinin önlenmesi ve şiddetin toplumsal-ekonomik maliyetlerinin azaltılabilmesini amaçlanmalıdır. Bunun gerçekleştirilmesi için de, önleyici hizmet programlarının geliştirilmesi, uygulamaya dönük geri bildirim ve değerlendirmelerinin yapılması yasaların etkin bir şekilde hayata geçirilmesinde büyük önem taşımaktadır.

Aile içi şiddet sadece yaşandığı ailenin sorunu değildir. Kadına yönelik şiddet bütün toplumu etkiler. Bu etkiler şunlardır;

1- Dolaylı Maliyeti

Toplumda artan huzursuzluk cinayet ve intiharda artış alkol ve madde bağımlılığı depresif bozukluklar

2- Doğrudan Maliyeti

Tedavi, kolluk, adli yardım, barınma, sosyal hizmetler

3- Ekonomik Çarpan Etkileri

İş piyasasına katılımın azalması, işte verimliliğin düşmesi, düşük kazanç, işe devam edememe, yatırım ve tasarufta azalma

4- Sosyal Çarpan Etkileri

Şiddetin kuşaktan kuşağa aktarılması,

Yaşam kalitesinin düşmesi,

Demokratik süreçlere katılımın azalması

Bu nedenle aile içi şiddet devletin önemli sorunlarındandır. Hizmetler mağdur kadın yada çocuğun ihtiyaçlarına göre yapılandırılmalıdır. Çok yönlü ve çok kurumlu eş güdümlü mücadele zorunludur. Çünkü şiddete uğrayanların, tanık olanların ve şiddet uygulayanların ihtiyaçları çeşitlidir.

Şiddeti önlemek için; kadın istismarının önleme politikalarının geliştirilmesi, yasal önlemlerin alınması, istismara uğrayan ya da bu riski taşıyan kadınlar için koruyucu ve destek hizmetlerinin sağlanması Başkalarının şiddet uygulamasına engel olacak cezalar verilmelidir. Bazı karşılaşılan güçlükler vardır.

Bu güçlükler;

Hizmet alan gruba ilişkin güçlükler:

Ailede şiddete neden olan koşulları düzeltme (yoksulluk, işsizlik, toplumsal alışkanlıklar vb.)

Tedavinin uzun süreli olması ,

Tedaviyi üstelenecek örgütlü birimlerin azlığı,

Mağdurda yaşanan travmanın tedavi edilebilinir güçlüğü.

Çalışanlara İlişkin Güçlükler:

Alan hakkında yeterli bilgiye sahip olmamak,

Yaklaşım ve donanım eksiklikleri,

Alanın çalışan üzerinde yarattığı travma,

Alanda nitelikli personel sayısı azlığı.

İşbirliği ve Koordinasyonda Yaşanan Güçlükler:

Makro düzeyde alana ilişkin politika ve uzun vadeli statejik planların oluşturulmamış olması,

Yasal düzenleme eksiklikleri,

Örgütsel yapıda eksiklikler, hizmetlerin yeniden yapılandırma ihtiyacı ,

Geleneksel bakış açısı,

Ajitasyonu yüksek olgularda farklı tutumlar,

Alınan hizmetlerin düzenli ve sürekli olmayışı

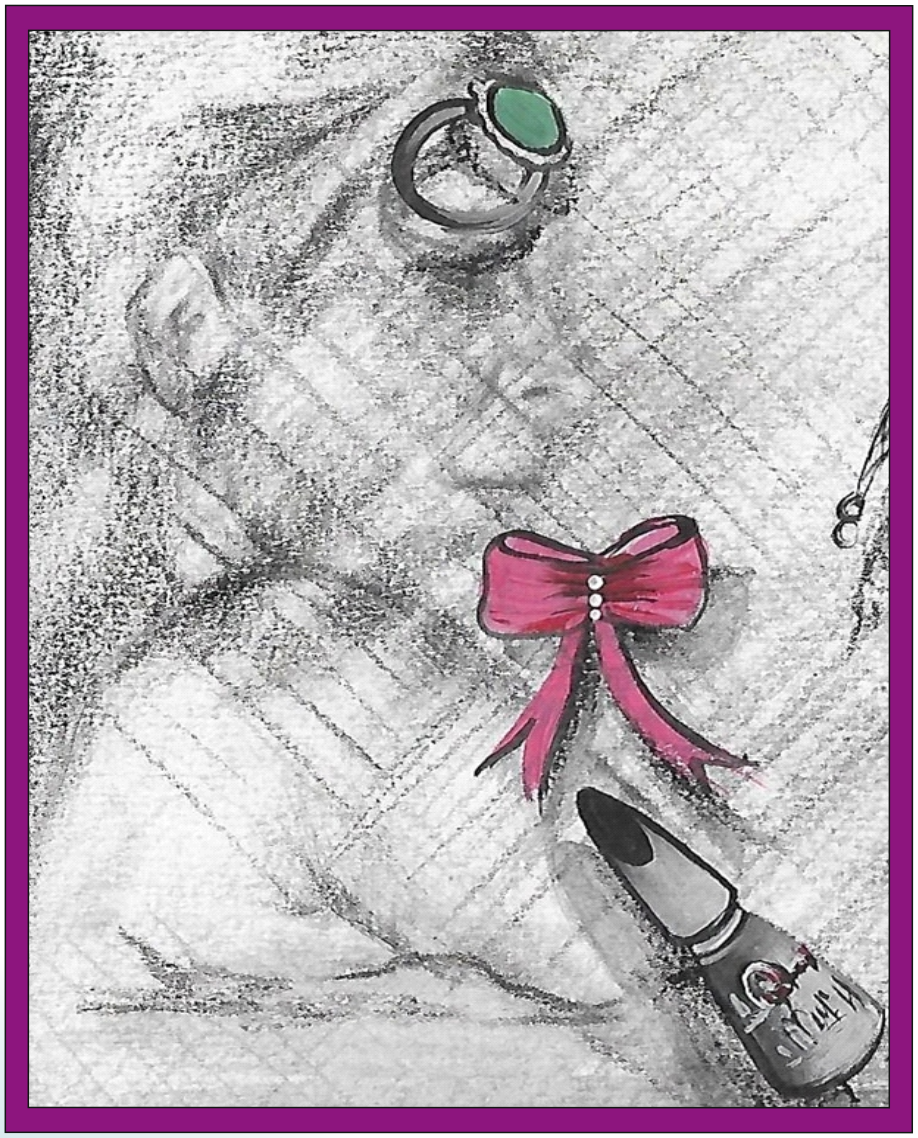

MASA 6

Kadın Yöneticilerin İş Sahasındaki Zorlanmaları ve Nedenlerinin Araştırılması

Kolaylaştırıcı

Burcu ELKİT KOZAN
(Psikolog)

Katılımcılar

- ***Tülin DOĞAN*** *- Tepebağ Anadolu Lisesi*
- ***Ebru ARSLANHAN*** *- Havuzlubahçe İlkokulu*
- ***Reyhan TANDİK*** *- Özel Deniz Çınar Ağacı Anaokulu*
- ***Dürdana KÖSEOĞLU*** *- Özel Oyun Dünyam Anaokulu*
- ***Hanife ARSLAN*** *- Adnan Menderes İlkokulu*
- ***Saadet ESEN GRIGSS -*** *Özel Adana Gündoğdu Cemalpaşa Anaokulu*
- ***Tülin ÇABUK*** *-Özel Süheyla Tokyay Ortaokulu*
- ***Esra YILDIZ*** *- Sosyolog (ŞÖNİM)*

KADIN YÖNETİCİLERİN İŞ SAHASINDAKİ SORUNLARI

Kadın nüfusun, gerek iş yaşamında gerek aile hayatında gerekse de toplumsal rollerin dağılımında, dezavantajlı durumlar yaşadıkları bilinmektedir.

Masanın konusu, doğrudan kadınların çalışma hayatındaki zorlanımları olsa da bu konuyu sosyal hayatın diğer bileşenlerinden bağımsız ele almak mümkün görünmemektedir. Bu noktada kadının toplumsal rollerini ve statüsünü değerlendirirken, edinilen gelir ya da iş performansının, diğer değişkenlerden bağımsız olarak ele alınması, sosyolojik bir okuma hatasını yansıtmaktadır. Belki de eşit olmak ile adil olmak noktasında ayrımlar yapmak ve kadın istihdamının güçlendirilmesi yönünde yapılan teşvikler faydalı olabilecektir, genel kanaat bunun olması gerektiği yönündedir. Kadınların eğitime ve istihdama erişimleri konusunda, her türlü destek ve çabanın artırılarak sürdürülmesi ve kalkınmada kadın elinin katkısının artmasının sağlanması, önemli bir gerekliliktir.

Yerleşik algıları değiştirebilmek, kadının toplumsal temsilde rahatlamasının en önemli ayaklarından birisidir. Sonuç olarak şimdiye kadar yerleşen ve kadın olma kimliği ile bütünleşmiş roller (ev işlerindeki dağılım, iş yaşamındaki sınırlılıklar vs.) bugünü ve yeni dünyayı dizayn etmedeki en önemli engeller arasındadır. Kadının aile ve ev ile ilgili sorumluluklarla ilişkilendirilmesi ve erkeğin ekmeği kazanan model olarak tanımlanması, kadınların işgücü piyasalarında, erkeklerle eşit bir değere sahip olmalarını engellemekte ve bu durum onların, ikincil duruma düşmelerine neden olmaktadır.

Kadınların işgücüne katılımları, II. Dünya Savaşı sonrası nitelik değiştirmiştir, kadınlar bu dönemde eşlerinin savaşa katılmasıyla, düşen aile gelirlerine katkı sağlamak için iş hayatına girmişlerdir. Türkiye'de kadınların işgücüne katılımları, 19. yüzyılda savaş döneminde ortaya çıkmış olup, kamu hizmetlerine katılımları eğitim ve sağlık hizmetlerinde olmuştur. Bu geçmiş ve gecikmişlik düşünüldüğünde bugün yaşanan engeller daha anlaşılır olmaktadır. Çalışma hayatı olan kadınların belirli bir seviyeye ulaştıktan sonra, yükselmelerini engelleyen etkenlerin tamamına "Cam Tavan Sendromu" denilmektedir. "Cam Tavan" aslında görünmez bir engeli tanımlamaktadır. Bir yönetici ya da çalışan belirli bir mevkiye kadar yükseliyor, sonra bilinmeyen sebeplerden dolayı beklediği, arzu ettiği terfiyi bir türlü alamıyor. Maalesef kadınlar, iş sahasında erkeklerden daha çok zorlanmaktadırlar.

Çalışma hayatında kadınlar, erkek çalışanlardan ve diğer kadın çalışanlardan mobbinge maruz kalmaktadırlar. Bu da iş verimlerini azaltıp, çalışma hayatında başarılarının artmasına engel olan bir faktör olarak karşılarına çıkmaktadır. Mobbing eyleminin, sadece mobbing mağduruna etkisinin olmadığı söylenebilir. Basit anlamda direkt olarak mağdur etkileniyormuş gibi görünse de, uygulanılan bu şiddetten bireyin etkilendiği kadar hem psikolojik hem maddi boyutta aile ve toplum dolaylı olarak etkilenmektedir. Mobbinge maruz kalan kadınların kendilerinde "hoşgörüsüzlük, isteksizlik, anti sosyallik, iş tatmin ve motivasyon kaybı, düşükbenlik, depresyon, öfke, kendinden nefret etme, bitkinlik, baş ağrısı, saç dökülmesi, ruhsal kökenli hastalık, uyku problemleri, sürekli ağlama vb." gördükleri yönünde çalışmalar yapılmıştır.

Buradan iş hayatının sosyal hayat üzerindeki doğrudan etkisine dair fikir sahibi olunabilir, bu nedenle çalışma hayatı ile aile hayatının uzlaştırılması, kadının ailede edinmiş olduğu yüklerin, eşler arasında paylaşılması ve devletin yasal düzenlemelerle sağlayacağı destek, büyük önem taşımaktadır.

Çalışma hayatı kadınlara sadece ekonomik özgürlük sağlamamakta, bunun yanı sıra özgüvenlerini ve toplumsal saygınlıklarını arttırmakta, aile içindeki konumlarını da iyileştirmektedir. Yasal anlamda hiçbir engel olmamasına rağmen ve hatta teşvik edici yasal düzenlemelere rağmen, toplumsal rol yüklemelerinden ve getirilen geçmiş öğrenmelerin yapısından kaynaklı, kadınların aile içerisindeki rolleri eşitlikten uzak ve ağırdır. Bu nedenle çalıştay sonrası yürütülecek olan faaliyetlerin, erkeklerin sürece dahil edildiği faaliyetlere yöneltilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Küreselleşme ile birlikte sürekli gelişen teknoloji, çalışma şartları, işgücü piyasası ve işgücü piyasasının taleplerindeki değişmeleri eğitimden bağımsız düşünmek yanıltıcı olacaktır, yeni dünyada enformasyonun önemi açıktır, bu nedenle bilgiye dayalı, nitelikli işgücü kabul gören bir özelliktedir. Yani kadınların iş dünyasına girmesi ve güçlenmesi, eğitim sahasındaki kadın nüfusun artmasıyla doğrudan ilişkilidir. Altyapısı hazırlanan Seyhan Eylem Planının, eğitim ve bunu özendirici faaliyetlere yoğunlaşmış olması, isabetli bir karar olarak görünmektedir. Bu bağlamda bu eşitsizliğin giderilmesi ve kadın emeğine vasıf kazandırılabilmesi için, örgün eğitimin yanında bilgi ve beceri geliştirmeye yönelik yaygın eğitime de ihtiyaç vardır. Kadınlar toplumun tüm katmanlarının ayrılmaz parçasıdır.

Çalıştayımızdaki kadın yöneticiler, iş yaşamlarında birçok zorlukla mücadele ettiklerini belirterek, şu cümleleri eklemişlerdir:

Çocuğuma kim bakacak? Güvenilir birilerini bulmak hiç kolay değil. Aynı zamanda bu durum yani kendi çocuğumuza bakamamak 'Ben yeterince iyi bir anne değilim' düşüncesini de akla getiriyor, öte yandan bir suçluluk duygusuna da neden oluyor. Elbette ki benzer kaygılar erkek çalışanlarda da oluyordur ancak iş yaşamındaki kadın ve erkeğin nüfussal dağılımı bu konunun muhatabının daha ziyade kadınlarda kaldığını gösteriyor. Kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanması gerekmektedir. Bazı şirketler evlenmek ya da doğum yapmak isteyen kadınları işe alma konusunda isteksiz olabilmekte bu sebeple kadınlar erkekler kadar rahat iş bulamamaktadır. Anne olan kadınlar için çalışma koşullarının ve çalışma saatlerinin düzenlenmesi, bu kadınların çalışma yaşamında daha başarılı olmalarını sağlama açısından gerekli bir uygulama olarak düşünülmektedir.

Kadın, anne ve eş rolleri ile de toplumun temelini teşkil eden ailenin önemli bir aktörüdür. Bu rollere modern toplumlarda dahil olan kadının çalışması durumu, kadına ilişkin rollerin artmasına neden olmuştur. Yani diğer rollerdeki sorumluluk aile fertlerine paylaşılmadıkça üzerine eklenen iş yaşamı, kadınlar için yaşamı daha da zorlaştırmaktadır, ancak bu döngüyü kırmanın iş hayatını adil biçimde paylaşmaktan başka yolu da yoktur. Türkiye'de, kadın temsiller, çalışanlar yeterli ve eşit görünmese de bu konuda bakanlıklar, valilikler ve kaymakamlıklar nezdinde önemli çalışmalar yürütülmekte, bu hassasiyet avantaja ve fırsata dönüştürülmelidir. Bu minvalde atılacak her adım, yerelden genele önemli değişiklikleri ve dönüşümleri harekete geçirebilir özelliktedir, mevcut hazırbulunuşluk bu dönüşüm için müsait görünmektedir. Gelişmekte olan Türkiye'de, kadınların iş gücü piyasalarındaki yeri, gelişmiş birçok ülkenin gerisindedir. Ancak altyapısı oluşturulan bu çalışmalar, bizlere yeni fırsatların ve daha eşit bir toplumun kapısını aralamaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Tüm bu toplamların sonucunda, toplum hayatımızda anne ve eş olmak gibi iki büyük sorumluluğa sahip olan kadının bu fonksiyonları yanında, çalışarak gelir elde etmesi hiç şüphesiz bireysel ve toplumsal açıdan önemli katkılar sağlayacaktır. Kadının iş gücüne katılması eşit rol dağılımına, daha adil ve dengeli bir toplumsal bütünleşmeye, kadının güçlendirilmesine katkı sunacaktır. Şiddetin biçimini belirleyen güçlü ve zayıf algısının değişmesinde, ekonomik dengelerin etkisi oldukça yüksektir. Bu nedenlerle, kadın nüfusun iş yaşamına daha yoğun girmesi oldukça önemlidir ve desteklenmesine yönelik politikalar geliştirilmelidir.

- Örgün ve yaygın tüm eğitim kurumlarında şiddet ve türleri ile ilgili farkındalık çalışmaları yapılabilir. Öte yandan iletişim becerileri ve empati konulu çalışmalar alt sınıflardan itibaren üzerinde durulan konular arasında olmalıdır.

- Kadın-erkek eşitliğini sağlamaya yönelik sosyal sorumluluk projeleri çoğaltılmalı ve özendirilmelidir.

- Yarının iş kadınları bugünün okullardaki çocukları, tüm çocukların hedef oluşturmasını sağlamaya yönelik vizyon geliştirmeye yönelik faaliyetler çoğaltılmalıdır.

- Çocuklarımızın ve annelerimizin sosyal medyayı ne kadar yoğun kullandığı düşünülürse siber zorbalık, siber şiddet konularında farkındalık yaratılabilir. Her okulda ya da her mahallede bir tane olacak şekilde yerel eğitmen takımları oluşturulup okullarda velilere yönelik farkındalık seminerleri yapılabilir.

- Toplumda yerleşmiş yanlış söz kalıplarının kamu spotları gibi farklı araçlarla daha doğru bir kullanıma dönüştürülmesine yönelik çalışmaların arttırması, kadınların iş dünyasını zayıflatan algıların iyileşmesinde yardımcı olacaktır.

- Yasa ve yönetmeliklerin, cezai yaptırımlarının daha şeffaf ve caydırıcı nitelikte olarak paylaşılması sağlanmalıdır.
- Kadını güçlü kılabilmek için devlet tarafından koruma, maddi açıdan destek ve hatta meslek edindirme faaliyetleri hazırlanmalıdır.

- Cinsiyetçi dil kullanımının önüne geçilmelidir, hatta bu konuda bir kılavuz oluşturulmalıdır.

ÇALIŞTAYDAN KARELER

ÇALIŞTAYDAN KARELER

T.C. SEYHAN KAYMAKAMLIĞI

0322 359 16 83
seyhanprojeburosu@gmail.com
http://www.seyhan.gov.tr
TC_Seyhan
seyhankaymakamligi
seyhan_kaymakamligi

Seyhan Kaymakamlığı Türkocağı.Mah. Debboy Cad. Eski Vilayet Binası Seyhan / ADANA